

ОБГРУНТУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ ФОРМУВАННЯ ПРОСОЦІАЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ УЧНІВ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Хомич О.Л.

аспірантка

Інституту проблем виховання НАПН України, м. Київ

ORCID ID 0000-0002-2947-4731

В останні роки у вітчизняних та зарубіжних дослідженнях проблема формування просоціальної поведінки учнів закладів загальної середньої освіти набуває особливої актуальності. Дослідженням проблеми формування просоціальної поведінки і розробки педагогічних технологій учнів ЗЗСО займаються вітчизняні вчені О. Єжова, Л. Калашникова, Н. Кухтова, В. Кириченко, І. Мельник, В. Нечерда, Т. Тарасова, Т. Федорченко та інші.

Констатуючи велику кількість досліджень з проблеми формування просоціальної поведінки, необхідно зазначити, що у середній школі недостатньо уваги приділяється формуванню просоціальної поведінки засобами інформаційно-комунікаційних технологій. В освітньому процесі використовується дуже мала кількість сучасних педагогічних технологій, спрямованих на формування просоціальної поведінки [2].

Результати проведених нами досліджень свідчать, що ефективність досліджуваного процесу з урахуванням сучасних умов життя може бути досягнута при використанні комплексу організаційно-педагогічних умов, першою з яких є розробка навчально-методичного комплексу «Вчимося жити разом».

Навчально-методичний комплект «Вчимося жити разом» складається з програми та посібника для вчителя, практикуму для учнів, збірки

мультимедійних презентацій та відеоматеріалів. Всі видання є українською та російською мовами у друкованому та електронному варіантах [1].

На нашу думку, саме створення такого навчально-методичного комплексу, який об'єднує інтерактивні та інформаційно-комунікаційні технології, допоможе учням виробити власну модель просоціальної поведінки.

Важливою умовою формування просоціальної поведінки учнів основної школи є формування готовності педагогів до цього процесу. Тому другою організаційно-педагогічною умовою визначено підготовку координаторів проекту «Вчимося жити разом» до формування просоціальної поведінки учнів основної школи.

Вчителю самому потрібно зрозуміти важливість просоціальних вчинків і необхідність формування просоціальної поведінки учнів. Професійно-педагогічна просоціальна поведінка має бути спрямована, перш за все, на створення максимально сприятливих умов для творчої самореалізації особистості учня, а також на розширення і укріплення міжособистісних контактів та встановлення відносин з оточуючими людьми [2].

З метою формування готовності педагогів до формування просоціальної поведінки учнів основної школи нами було здійснено підготовку педагогів через тренінгову та дистанційну форми навчання (дистанційний курс).

Метою тренінгової форми навчання є підготовка педагогів-координаторів до організації і здійснення формування просоціальної поведінки учнів основної школи. Програма складається з чотирьох сесій, кожна з яких має свою мету і конкретний зміст, що логічно продовжує зміст попереднього блоку та розкривається відповідно до завдань програми. Наступною формою навчання для педагогів є дистанційний курс «Вчимося жити разом».

Метою онлайн курсу з підготовки педагогів «Вчимося жити разом» є посилення професійної компетентності педагогічних працівників щодо методики формування у дітей і підлітків соціальних навичок.

Зміст онлайн-курсу складається з 5 модулів і 23 тем, завдань для самоперевірки, тестів для модульного і підсумкового оцінювання.

Таким чином, зміст кожного модуля відповідає конкретним цілям та завданням і розкриває сутність певних напрямів підготовки педагогів до формування просоціальної поведінки учнів основної школи.

Після завершення курсу педагоги отримають відповідний сертифікат, що засвідчуватиме його проходження.

Наступною організаційно-педагогічною умовою, що мала сприяти досягненню цілей дослідження, є створення системи науково-методичного супроводу формування просоціальної поведінки учнів основної школи.

На сьогодні актуальним напрямком в системі освіти є розвиток інформаційного освітнього простору. Тому взаємодія та діяльність всіх структур і підсистем освіти відбувається в умовах активного навчання та використання ІКТ. Основною формою взаємодії педагогів у віртуальній площині є дистанційна, а ефективними засобами виявились групи та сторінки в соціальних мережах, блоги, форуми, електронне листування, мультимедійні курси.

Таким чином, впровадження запропонованих організаційно-педагогічних умов зможе забезпечити позитивні зміни в організації освітнього процесу та сприятиме підвищенню ефективності формування просоціальної поведінки учнів основної школи.

Список літератури:

1. Воронцова Т. В., Пономаренко В. С. та інші. Вчимося жити разом. Посібник для вчителя з розвитку соціальних навичок у курсі «Основи здоров'я» (основна і старша школа). — К.: Видавництво «Алатон», 2017. — 376 с.

2. Формування просоціальної поведінки учнів в умовах превентивного виховного середовища загальноосвітнього навчального закладу: монографія / Кириченко В.І., Єжова О.О., Нечерда В.Б., Тарасова Т.В., Хомич О.Л.; за заг. ред. канд. пед. наук, ст. наук. співроб. Кириченко В.І. – Тернопіль: ТЗОВ «Терно-граф», 2016. – 244 с.